

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem (BBTE)
1.2 Kar	Politika-, Közigazgatás- és Kommunikációtudományi Kar
1.3 Intézet	Politikatudományi Intézet
1.4 Szakterület	politikatudomány
1.5 Képzési szint	alapszak (BA)
1.6 Szak / Képesítés	politológus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Demokráciaelmélet						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Sata Kinga-Koretta						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Sata Kinga-Koretta						
2.4 Tanulmányi év	3	2.5 Félév	2	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	köt.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása: 4 tanóra: egyéni tanulmányi óra: 4					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					28
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					10
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	56				
3.8 A félév össz-óraszama	112				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	
4.2 Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<p>Az akadémiai tisztesség elveivel összeegyeztethetetlen megnyilvánulásokat a Kar belső szabályai tiltják: http://fspac.ubbcluj.ro/resurse/formulare-regulamente/reguli-etice-si-deontologice/ illetve: http://www.bbte-politologia.ro/letoltesek.php A plágiumot a tanszék és a Kar 1-es osztályzattal és további szigorú rendelkezésekkel szankcionálja.</p>
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<p>A tárgyból érdemjegyet és kreditpontokat szerezhhetnek mindazok, akik a szemináriumi órák legalább 75%-án (azaz legalább 9 szemináriumon) részt vesznek.</p>

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	Konkrét helyzetelemzés a politika- és kommunikációtudomány alapvető elveinek, elméleteinek és módszereinek alkalmazása révén Az alapfogalmak adekvát használata a szakmai kommunikáció során Standard eljárások és kritériumok alkalmazása politikai programok értékelésében.
Transzverzális kompetenciák	

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	A kurzus célja megismertetni a diákokkal a demokráciaelmélet általános kérdéseit. Ebben helye van mind az eszmetörténeti, mind a normatív, mind pedig az empirikus-komparatista megközelítésnek, ugyanis létezik a demokráciaelméletnek egy központi törzse, amelynek alapján a demokrácia kérdései többé-kevésbé egységben vizsgálhatók. A kurzus ezt az egységes törzset próbálja körbehatárolni. Kulcsfogalmak: antik demokrácia, politeia, a köztársaság antik fogalma, republikanizmus, városállam, területi állam, egyenlőség, racionalista demokráciafelfogás, realista demokráciafelfogás, pluralizmus, elitek, versengésselvű demokrácia, poliarchia, liberális demokrácia, egyenlőség, társulások (konszociatív/konszociációs/konszociációs) demokrácia, konszenzusos demokrácia, többségi demokrácia, önkormányzás, közvélemény, politikai nyelv, a média policentrizmusa, mediatizált demokrácia, tekintély, vezérdemokrácia, esélyegyenlőség.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az elméleti jellegű kérdések és a megvalósulás körülményei közötti összefüggéseket az előadássorozat főleg a demokratizálódás kelet-közép-európai példáin keresztül kívánja bemutatni. A térséggel kapcsolatosan bemutatott komparatista tanulmányok választ próbálnak adni az újabb elméleti-normatív kérdésekre, és hasznos esettanulmányul szolgálnak.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Mi a demokrácia? Etimológiai megközelítés. A demokrácia meghatározásának és értelmezésének kettős-ségei. Történeti és leíró meghatározás, normatív és empirikus megközelítés, racionalista és realista demokráciafelfogás	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
2. Az antik demokrácia. Történeti fogalmak és eszmények. Az arisztotelészi örökség.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
3. Demokrácia a modern korban I. A	Fogalmak és elméleti	A hallgatóknak el kell

városállamok demokráciája. Machiavelli. Harrington öröksége. Demokrácia és köztársaság. Rousseau és a francia forradalom demokráciafelfogása.	alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
4. Demokrácia a modern korban II. A demokrácia kialakulása Amerikában. Tocqueville az amerikai egalitárius demokráciáról. Republikánus eszmények és az amerikai alkotmány. A jeffersoni és a jacksoni demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
5. Demokrácia és pluralizmus. Demokrácia és szabadság. A liberális demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
6. Demokrácia és közvélemény. A köz és a közügyek. Véleményformálás. Média. Tájékozottság. A demokrácia és a politikai nyelv. A populizmus kérdése.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
7. Demokrácia és részvétel, demokrácia és kormányzás. A közvetlen demokrácia. Népszavazás. Kormányzott vagy kormányzó démosz.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
8. Demokrácia és elitek – Schumpeter demokráciamodellje. Elitek uralma. Választott despotizmus. Szelekció, kontraszelekció. Schumpeter versengő demokráciamodellje.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
9. A demokrácia morális alapja, legitimitás. Habermas legitimitás-elvű demokráciafelfogása. A demokratikus mentalitás. A részvétel egyenlősége és a legitimitás.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
10. Dahl demokráciamodellje. Elitcsoportok. Poliarchiák.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
11. Sartori demokráciamodellje. A normatív és az empirikus megközelítés összekapcsolása a demokrácia tanulmányozásában.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
12. Lijphart empirikus demokráciamodelljei. A társulások (konszociatív/konszociációs/konszociális) demokrácia, demokrácia. Konszenzusos és többségi demokrácia.	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat
13. Körösényi demokráciamodelljei. A vezérdemokrácia és az antik orátorok. Visszatérés az antik demokrácia politikafogalmához	Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása	A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat

<p>14. <i>Újabb értelmezések és definíciók a demokráciáról.</i> Demokrácia és modern közösségek. Az illiberális demokrácia. Demokrácia és átmenet.</p>	<p>Fogalmak és elméleti alapvetések bemutatása. Az egyes példák interaktív megvitatása</p>	<p>A hallgatóknak el kell olvasniuk a sillabuszban megadott szakmunkákat</p>
<p>Könyvészet Dahl, Robert A.: <i>Poliarhiile. Participare și opoziție.</i> Institutul European, Iași, 2000. [PolTud: DAH/TP] [EK:] Hermet, Guy: <i>Poporul contra democrației.</i> Institutul European, Iași, 1998. Lijphart, Arend: <i>Modele ale democrației. Forme de guvernare și funcționare în treizeci și șase de țări.</i> Polirom, Iași, 2000. [PolTud: /] [Jakabffy: B. LIJPHART] Lijphart, Arend: <i>Democrația în societățile plurale.</i> Polirom, Iași, 2002. [PolTud: /] [Jakabffy: B. LIJPHART] Putnam, Robert D.: <i>Cum funcționează democrația?</i> Polirom, Iași, 2001. [PolTud: /] [Jakabffy:] Rose, Richard – Mishler, William – Haerpfer, Christian: <i>Democratia si alternativele ei.</i> Institutul European, Iași, 2003. Sartori, Giovanni: <i>Demokrácia.</i> Osiris, Budapest, 1999. /Osiris tankönyvek./ [PolTud: SAR/M] [Jakabffy: B:SARTORI]</p>		
<p>8.2 Szeminárium / Labor</p>	<p>Didaktikai módszerek</p>	<p>Megjegyzések</p>
<p>1. A demokráciával kapcsolatos fogalmak: képviselő, választás, legitimitás</p>	<p>A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.</p>	<p>A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.</p>
<p>2. A demokráciával kapcsolatos fogalmak: pluralizmus, pártok, törésvonalak</p>	<p>A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.</p>	<p>A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.</p>
<p>3. A – horizontális – demokrácia megjelenése és alakulása az ókori (görög) városállamokban.</p>	<p>A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.</p>	<p>A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.</p>
<p>4. Demokrácia az itáliai városköztársaságokban.</p>	<p>A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja</p>	<p>A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára</p>

	az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
5. Demokráciafelfogások a modern korban: (tengerentúli) elképzelések a vertikális demokráciáról.	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
6. Elitek és szerepük a demokráciában.	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
7. A demokráciafelfogások alakulása és változása:	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
8. A politikai részvétel és a szavazás értelmezése a <i>populista (rousseau-i)</i> és a <i>liberális (madisoni)</i> demokráciafelfogás szerint	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
9. A demokrácia elemei – Közvélemény és képviselet:	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára

	az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
10. Lijphart demokráciamodellei: a társulós (konszociatív) demokrácia, valamint a konszenzusos és többségi demokrácia.	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
11. A demokrácia modellei Romániában: a valóság számokban kifejezve	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
12. Kulturális megosztottság és demokrácia	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
13. A demokrácia mérése	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
14. Összefoglaló áttekintés	A szeminárium elsősorban olvasószeminárium. Célja	A hallgatók önálló munkája – a minden szemináriumi órára

	az előadásokon elhangzott információk átisméltése és elmélyítése, valamint komparatista szemléletű kiegészítése.	elvégzendő feladata – a házi olvasmányok elszámoltatható áttanulmányozása.
<p>Könyvészet: Sartori, Giovanni: <i>Demokrácia</i>. Osiris, Budapest, 1999. /Osiris tankönyvek./ John Dunn (szerk.): <i>A demokrácia. Befejezetlen utazás: Kr. e. 508 – Kr. u. 1993</i>. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1995. Navracsics Tibor: Többségi és konszenzusos demokráciák. In: Gallai Sándor – Török Gábor (szerk.): <i>Politika és politikatudomány</i>. Aula Kiadó, Budapest, 2003 Szász Alpár Zoltán: A demokrácia modelljei Romániában: a valóság számokban kifejezve. <i>Magyar Kisebbség</i>, Új folyam, VII. kötet (2002), 3. sz. 237–256</p>		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A demokrácia fogalma segítségével az egyik legátfogóbb fogalmi háló alakítható ki a közélet, a politikai szféra jelenségeinek és főleg azok kapcsolatainak a megértéséhez. Így e fogalmak olyan alapozó segítséget nyújthatnak, amely nagyon sokféle további tanulmányt lehetővé tesznek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	A kurzusokon és szemináriumokon szerzett ismeretek felmérése.	<i>Zárthelyi írásbeli dolgozat</i> , mely felméri a hallgatók előadásokon, szemináriumokon és egyéni foglalkozásokon megszerzett tudását.	50%
10.5 Szeminárium / Labor	A szemináriumi tevékenység folyamatossága és a kapott feladatok teljesítése	A <i>szemináriumi osztályzat</i> a tanárral egyeztetett témájú dolgozat valamint a hallgató aktív részvételének az elbírálása nyomán alakul ki. A BBTE diákjainak jogállását rögzítő szabályzat szerint a szemináriumok minimum 75%-án a részvétel köztelvező.	50%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<p>Szemináriumi követelmények:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktív részvétel - egy szemináriumi dolgozat elkészítése a tanárral egyeztetett témában <p>Az érdemjegy a következő osztályzatok súlyozott összege:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szemináriumi tevékenység osztályzata: 50%. – vizsga (szóbeli): 50%. <p>Az egyetemi szabályzatok szerint a szemináriumi órák legkevesebb 75%-án a részvétel kötelező.</p>			

Kitöltés dátuma

Előadás felelőse

Szeminárium felelőse

2018 szeptember 10.

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2018 szeptember 15.

Sitz György Zoltán Sitz György Zoltán

Intézetigazgató

Cosmin Hauer